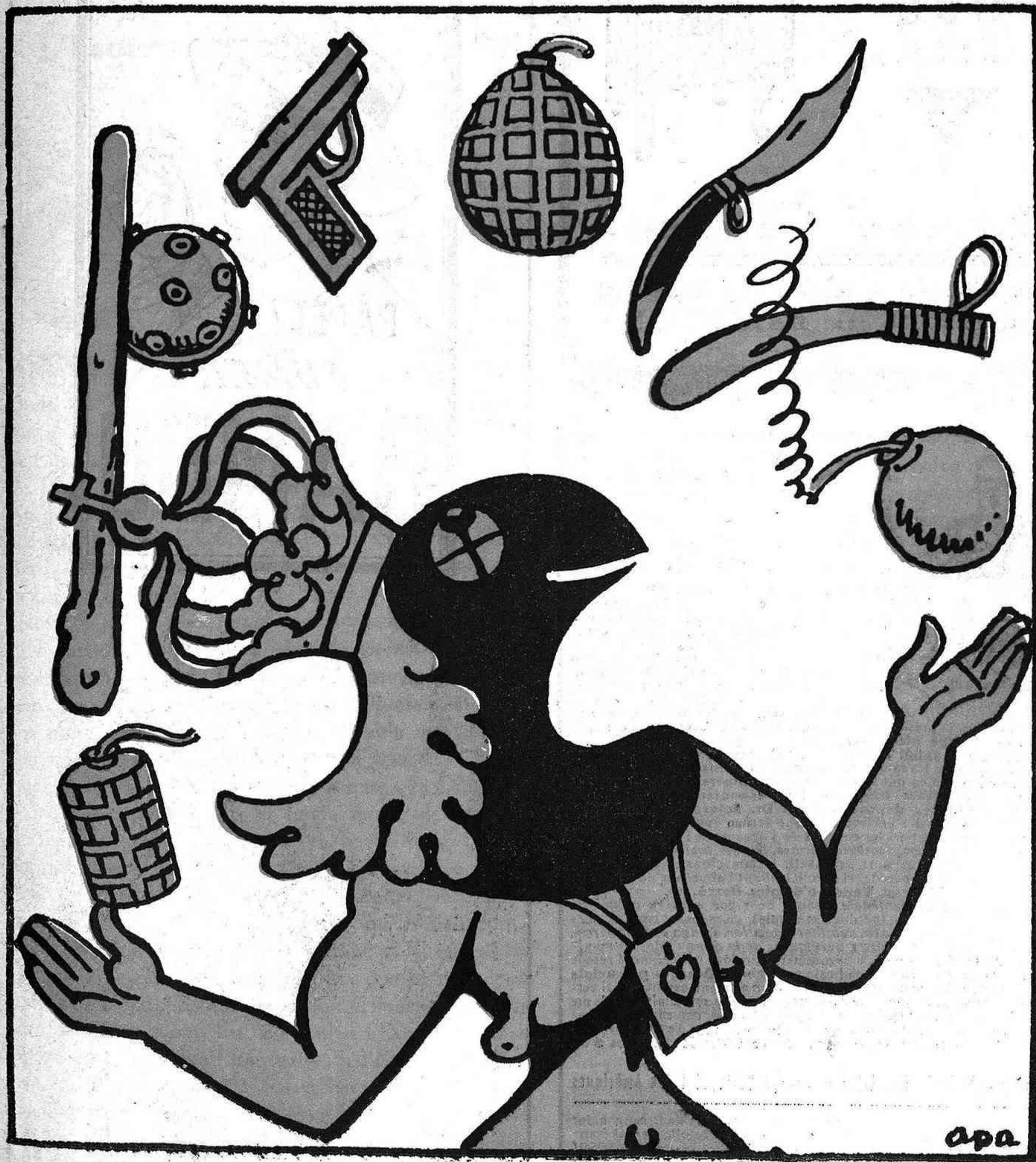

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

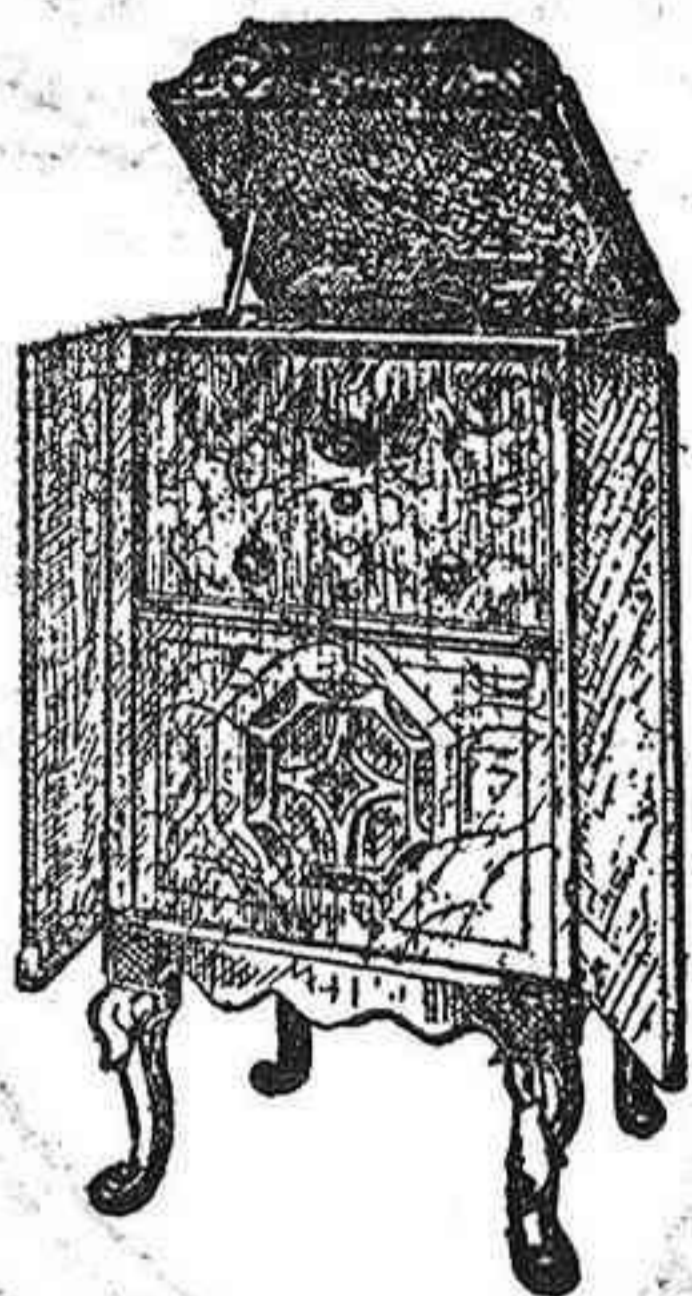

La violència és mitja vida

Si no fos pel pistolisme i l'anarquisme, ¿on seria la Lliga?

Ràdio-Phono CLIMO

PREU:
900
PTES.

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 (tocant E. Granados)
Telèfon 23058 :: BARCELONA

VIES URINÀRIES Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

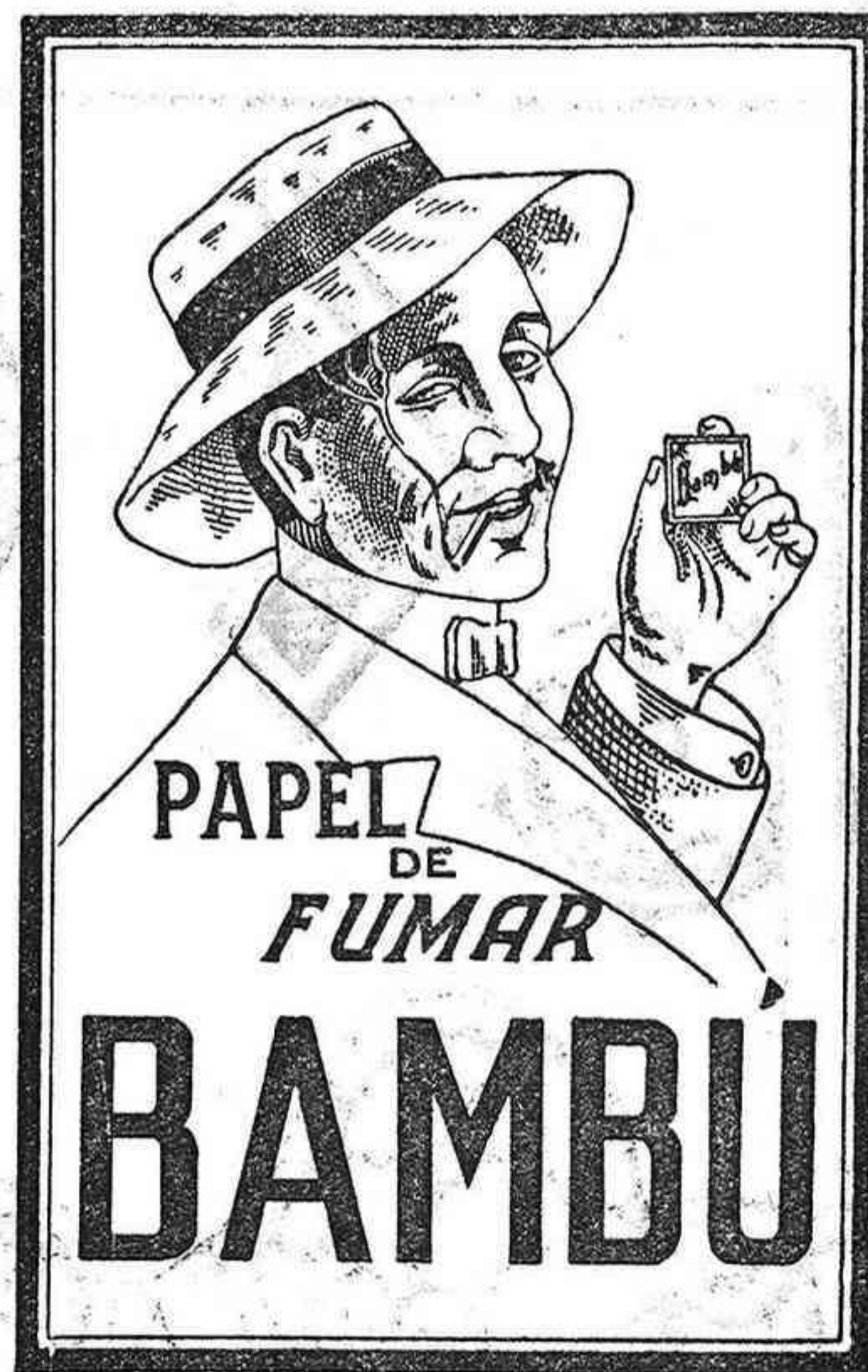
Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes es sive, manifestacions, *uratrítis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota mil tar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**, als malalts es gaureixen ells sots, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de a seva

ma'altia. **Venda 6'60 ptes. caixa.**
Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**
Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrèa* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurasènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatar, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebren gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

PAPEL
DE
FUMAR
BAMBU

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

L'Esquerra en té la culpa!

En té la culpa l'Esquerra! — diu la
—L'Esquerra en té la culpa!
—afegeix la banda radical.

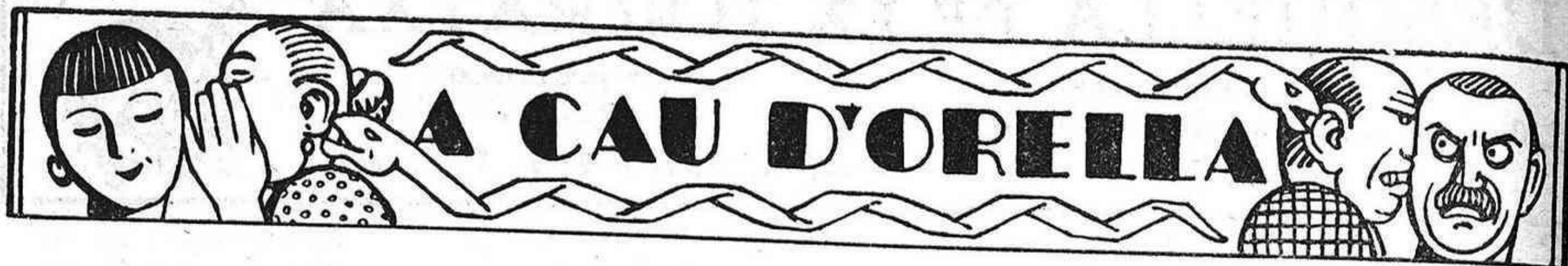
Sí, sí, sembla que està comprovat. L'Esquerra té la culpa dels atracaments, dels assassinats, de les vagues, dels atemptats socials. I doncs, què? No mana des del 14 d'abril? Doncs en té la culpa. Clar, clar...

Quan en els anys 1919-1923 manaven la Lliga i el Partit Radical a l'Ajuntament de Barcelona, i quan la Lliga era la mestressa de la Diputació Provincial i de la Mancomunitat de Catalunya, això no passava. No hi havia bombes, atemptats, atracaments, crims socials, lleis de fugues... Res d'això. Sí, ja ho sé, els diaris han dit que en aquella època en què manava la Lliga i el Partit Radical hi hagué a la ciutat de Barcelona tres mil assassinats, seixanta vagues generals, el Sometent al carrer, un estat de guerra continu, la bomba del carrer de Corts, la de la revista del Sometent, les cent-cinquanta mil que esclataren en diversos punts de la ciutat, però em sembla que tot això fou una broma dels diaris d'aquella època... Llavors, quan manava la Lliga a l'Ajuntament, a la Diputació, a la Mancomunitat, no hi havia morts al carrer, ni atracaments, ni res. I a més va haver-hi un període en què només queien gent de l'Esquerra. Un Layret —un «famos Layret», senyor Pellicena i Camacho, director de *La Veü*—, un Seguí, uns treballadors... Això no tenia cap mena d'importància. El que té importància és que mani l'Esquerra i que al cap de 23 mesos de República s'ha reproduït el mal endèmic del terrorisme barceloní. En té la culpa l'Esquerra, sí, senyor; en té la culpa l'Esquerra. Si l'Esquerra no manés, si el senyor Macià fos a casa seva, el senyor Companys a la Mola, el senyor Lluhí a la presó, el senyor Vilalta Vidal a l'Ateneu i el senyor Aiguader visitant amics i coneguts, no hi hauria atracaments,

com no n'hi havia pels carrers de Barcelona els anys sinistres des de 1916 fins al 1923, excepció feta dels que oficialment feien els partits esmentats a l'Ajuntament de Barcelona. Ja ho veu, fins *El Progreso* ho ha dit: «Retírese, señor Macià». Se'n va el senyor Macià i s'han acabat els atracaments. Com? Què diu vostè? Que a València tenen la direcció de la política els radicals i cada dia hi ha sis atracaments, set atemptats, vuit crims socials i cremen la «Yutera» per a deixar sense pa dues-centes famílies? Falòrnies dels diaris. L'Esquerra deu manar a València. L'Esquerra deu manar a Extremadura, a Andalusia, a Múrcia on cada dia els diaris diuen que els camperols assalten les terres dels propietaris, se les queden; prenen els diners dels Ajuntaments, assalten Bancs... Clar, en té la culpa l'Esquerra. Com l'Esquerra té la culpa de què els atracadors hagin robat un Banc a Bilbao, hagin cremat una església a Pamplona, hagin assassinat un alcalde a Castella, hagin cremat els convents a Màlaga, hagin fet vaga els metallúrgics al Nord... Dels assalts d'armes a Eibar? L'Esquerra en té la culpa! Del succeït a Casas Viejas? Naturalment, l'Esquerra és la que en té la culpa. Si no fos per l'Esquerra Republicana de Catalunya tot estaria resolt, el món seria una bassa d'oli... Potser cal cercar en el conflicte de Xina-Japó i en el de Perú-Colòmbia la influència de l'Esquerra... Potser del triomf d'Hitler en té la culpa l'Esquerra. Sí, amic, sí, el món està tranquil, no hi ha conflictes, no hi ha vagues, no hi ha atracaments—Xicago és ara la ciutat dels *gangsters* en atur forçós—no hi ha robatoris. Només aquest trosset de l'esfera terràquia que es diu Catalunya està trasbalsada per culpa de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Si manés la Lliga no passaria res. Si manessin els radicals, tampoc. I si manessin els de l'Acció Catalana, encara menys... Tot seria d'una felicitat incabable. Com quan els de la Confederació Gremial homenatjaven els generals Milans del Bosch, Primo de Rivera, Martínez Anido, Arlegui i Barrera, com quan sotscrivien les llistes a favor dels bastons de comandament per a tota aquesta gent, com quan acudien a les llistes a favor dels assassins dels capitans Galán i García Hernández... Llavors era una felicitat. No passava res... No havia nascut l'Esquerra i s'ho repartien tot mentre el poble pagava i era sotmès a la més horrible de les tortures...

FRANCESC MADRID

EL SENYOR PLANDIURA I LA MA ESQUERRA

En un grup es comenta l'afer del dia, un dels afers del dia: la construcció del pal d'amarratge dels zepelins.

Un enterat dels vius fa comentaris i els subratlla amb una rialleta empebrada.

Si el doctor Eckener, en lloc d'haver volat amb el seu zepelin per sobre Barcelona hagués pogut donar una volta a peu per certs llocs de la ciutat no hauria anat a cercar el senyor Ventalló per a confiar-li les gestions del pal d'amarratge de l'aeroport; hauria anat a cercar el senyor Plandiura.

«El senyor Plandiura ha demostrat tenir molta més mà esquerra que el senyor Ventalló. No els sembla? Molta més mà esquerra!»

Proposem un homenatge a la mà esquerra del senyor Plandiura, guia i advocada de trassuts.

«KETTY! KETTY!»

«Ketty» era una gossa que va donar molta fama al doctor Trabal.

«Ketty! Ketty!» Tot el barri la coneixia i en oir aquest crit sabien que el doctor Trabal anava a passar.

Ketty ja no existeix.

Era una gossa tan intelligent que afalagava a les persones com cal i treia les dents als dubtosos.

El doctor Trabal es veié obligat a matar la seva intelligentíssima gosseta. Feia algun temps que ja no sols ensenyava les dents al doctor Trabal sinó que àdhuc el volia mossegar.

«Ketty! Ketty!», gossa amb vista, reposa en pau!

L'ENGINY DEL «SANYOR» SAGARRA

Som en un dels moments àlgids de la sessió dels trons i llamps.

Es tracta del transport de carns. El senyor Escofet — pobret noi! —, se'ls té amb el «sanyor» Sagarra, àlies «Tabarra».

—Escolti, senyor Sagarra — diu l'eixerit senyor Escofet —: la carn

de porc vol un transport que difereix del de les altres carns. Vostè coneix l'afer? — modula amb veu de malvasia el senyor Escofet, tot preguntant al tronitnant regidor de la Lliga.

—Jo conec els porcs — replica el «sanyor» Sagarra, o «Tabarra», movent-se d'un cantó a l'altre amb ritme d'argadells.

El senyor Escofet — que sembla no saber de què va —, somriu beatífic.

El «sanyor» Sagarra esguarda de gairell el quadrat senyor Pellicena i el sabonós senyor Alomar. I resta tan satisfet del seu enginy de matalasser i de la seva sortida — una de tantes —, de punxa-sàrries.

RESULTATS DELS PREMIS LITERARIS

El senyor Carles Riba, poeta, savi i autor del llibre «Estances», premiat enguany amb les 5.000 pessetes del premi Folguera, rebé l'altre dia una visita singular.

Es tractava d'un llegidor que, per haver volgut saborejar els versos del poeta s'havia quedat sense feina. Entrat en la delícia nirvànica de les «Estances» s'adormí tan profundament que es despertà tres dies després d'haver efectuat la llegida. L'amo l'acomiadà.

Aquest singular sense feina anava a demanar al poeta Carles Riba què li calia fer en semblant trànsit. El poeta arronçà les espatlles. Què li podia aconsellar?

Per la nostra part — cas d'haver-nos topat amb l'amant de la poesia condemnat a atur forçós —, l'hauríem aconsellat que seguís provocant-se el somni. Podia, per exemple, entrar en els llibres de versos, densos i escarolats, de la gran poetessa caballística Clementina Arderiu. Aquests llibres li proporcionarien la dolça catalèpsia, tan necessària al seu cas. I gairebé li podem garantir una mesadeta i mitja de somni per cada llibre.

Després el senyor Garcés podria seguir recomanant-li els seus autors. Tenim la seguretat que la letàrgia seguiria indefinida i amable. I així aquest nou doctor Papis,

llegidor de poesia, hauria resolt el seu cas, sinó per sempre per una ben llarga temporada.

INSCRIPCIO

La barra que colpejà el cap del senyor Solà de Canyizares a les tres de la matinada del divendres passat, i que fou trobada en un corredor de la Casa Gran, conté que portava aquesta inscripció: «Confeccionada a prova de cap de Lluhí, de Pere Comes i de Terradelles, si aquests senyors amb les seves (ací una paraula que comença amb p... i que no és llegible), arriben a esquerdar l'Esquerra.»

A les tres del matí del divendres passat quedà fora de dubte que el cap del senyor Solà de Canyizares és més dur que el dels esmentats senyors Terradelles, Comes i Lluhí.

El senyor Solà de Canyizares, en ésser colpejat, diu que féu una rialleta i un saltet que deixà en bolquers el propi Charlot. La que gemegà fou la barra.

Felicitem el senyor Solà de Canyizares. I a baix la guerra!

PREPARATIUS ELECTORALS

L'escena passa en un cassinet polític de barriada.

En una taula hi ha els prohoms del Centre. En el moment que jo arribo un dels prohoms, el que sembla el màxim, desafia els altres: «¿Qui treurà cap més gota de suc d'aquesta llimona que jo he exprèmut?»

La llimona passa de mà en mà i tots la rebreguen. De la llimona no n'arriba a sortir ni una espurna de líquid, ni una llavor.

El triomfador passeja els ulls per la sala i m'esguarda, a mi, que resto esmaperdut davant l'escena singularíssima i incomprendible.

La porta del local s'ha obert i dona pas al rival del gran exprèmutor. El nou arribat, que ja s'ha situat al peu de la taula del misteri, agafa la llimona i l'exprèmut, l'exprèmut, l'exprèmut, i, com si fos per miracle, surten de la llimona rebregada dues o tres gotetes de líquid groc. Ha arribat al Centre l'exprè-

medor de l'expremut i els consocis el saluden amb un hurra!

Es aleshores quan, davant l'estupefacció meua, aquesta mà forta en munyir queda proclamada oficialment candidat a Regidor per la barriada en les properes eleccions.

Es l'únic mèrit que sembla que és necessari.

COMPANYIA DE SEGURS PER A HOMENATGES

S'ha format una Companyia especial. Ha vingut arrossegada per les circumstàncies.

Es tracta d'una Companyia que, mitjançant un tant al mes, subministrarà tíquets per a tots els homenatges que es facin.

Els molts que es veuen obligats a entusiasmar-se i anar a tots els àpats, han rebut amb molta alegria la nova de la formació d'aquesta Companyia.

Hem tem, però, que, al pas d'ara, la Companyia faci suspensió de pagaments als dos mesos de formada.

NO ES POT ESSER BEN PLANTAT

La setmana passada tingué lloc en un dels molts centres polítics de l'Esquerra Republicana de Catalunya una reunió convocada pels diversos grups femenins d'aquest Partit. Reunió que tenia per objecte posar-se d'acord els grups femenins existents per a formar una mena de federació.

Joan Casanoves, sembla que les muses el protegeixen, s'escaigué aquella mateixa nit a l'esmentat centre i davant les insistències dels components de la Junta Directiva, signà una proposta de soci.

La proposta encara no havia estat fixada a la pissarra d'anuncis, que Joan Casanoves ja ocupava la presidència de la reunió femenina que se celebrava assessorat pels directius de l'entitat.

No hi ha com ésser ben plantat.

ERA UN CAS DE CONSCIÈNCIA COMPRAR-LO

El Progreso, publicava dies passats un comentari que un amic nostre que el llegí en un exemplar penjat en un quiosc de la Rambla ens explicà. Com sigui que moltes coses de llegides a explicades canvien bon tros, decidírem adquirir un

exemplar per a assabentar-nos-en millor.

Després de recórrer infructuosament diversos quioscos de la Rambla, trobàrem per fi el que el tenia penjat a l'exterior i el demanàrem.

—Home—exclamà el quiosquer—si el voleu us el vendré, però em fareu malbé la collecció. Cada dia n'adquireixo un, i al vespre el plego i me l'emporto a casa i el collecciono.

Renunciàrem a adquirir-lo, car era un cas de consciència espatllar la collecció d'aquell bon home que amb tanta sinceritat ens exposà el seu cas.

APROVATS AMB COACCIO

Ara comprem perquè hi ha molts estudiants que fan al mateix temps de periodistes i que no siguin gaire exigents amb el que fa referència a la retribució.

L'altre dia al Parlament Català un periodista, el nom del qual no citarem perquè el podríem perjudicar, sinó en els seus estudis, en els seus aprovats, parlava amb el diputat regionalista senyor Tries de Bes. Feia grans elogis de la seva oratòria i de la seva documentació, i com

aquell qui no vol, li féu remarcar que ell estudiava a la seva càtedra.

—Ah, sí!—digué el senyor Tries de Bes.—Què casual! No el conec pas.

—No en faci cas — repongué el periodista-estudiant; les meves activitats periodístiques, em priven moltes vegades d'assistir-hi, però tingui la seguretat que estudio molt.

—I de quin diari és vostè?

Aquí el nom del diari que no és pas de la política del senyor Tries, encara que sigui escrit en català.

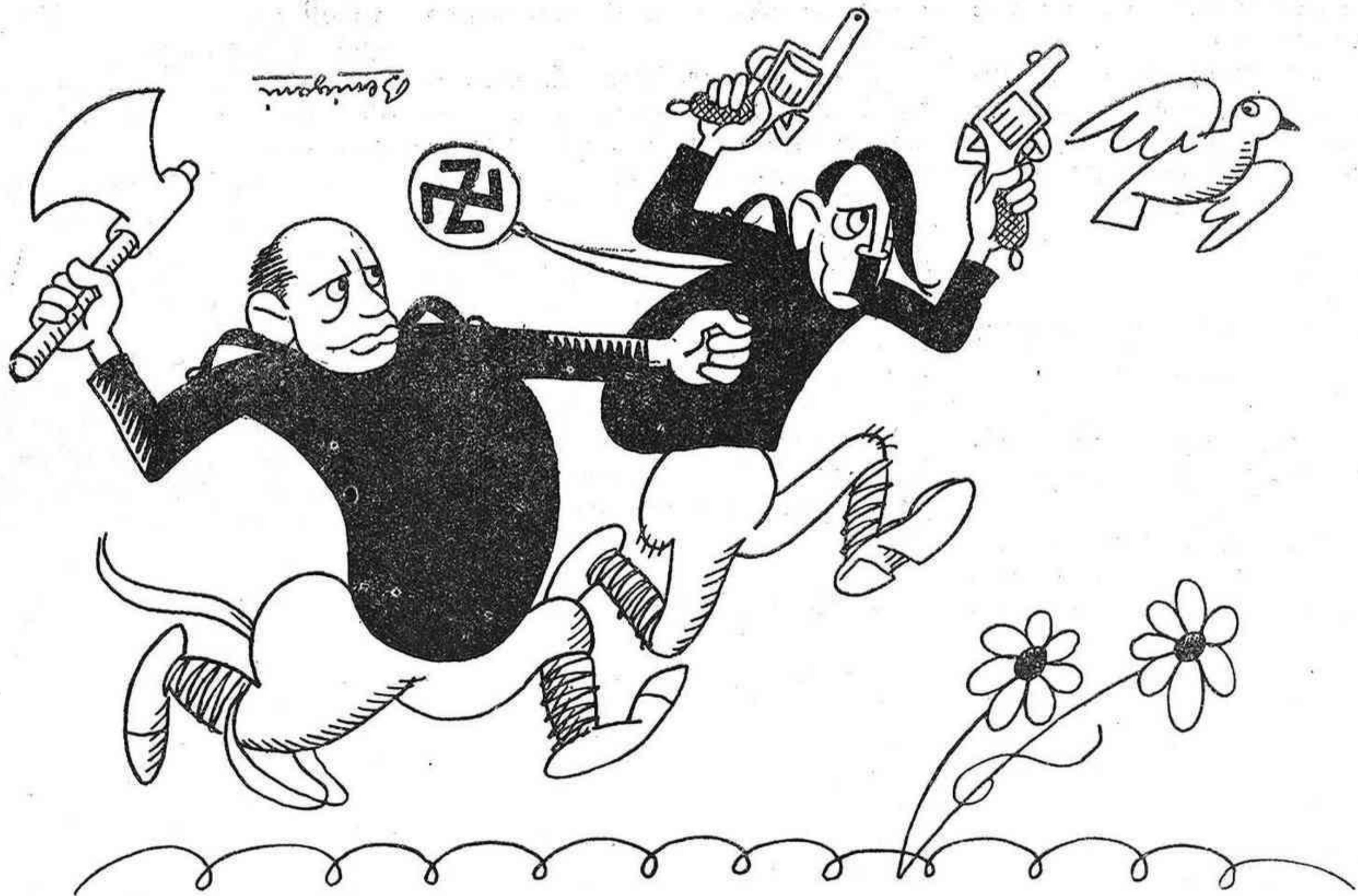
Un altre periodista-estudiant que sentí la conversa, com aquell qui no vol, també féu remarcar que ell a més d'estudiant era redactor d'un altre diari català, tampoc de la política del senyor Tries de Bes.

Després de l'entrevista esmentada, no ens cap cap mena de dubte que els dos estudiants-periodistes, el pròxim mes de juny gaudiran de l'aprovat signat pel senyor Tries de Bes. De no fer-ho així ja es podria preparar a llegir com el tractarien els seus alumnes redactors al mateix temps de diaris contraris a la seva política: «Darrer puntal de la monarquia, pantera de la reacció, etc., etc.»

L'anunci de moda

No sabia que feies propaganda per la Lliga.

Els germans siamesos-feixistes

—Matem-lo que pot ésser que sigui el colom de la pau!

GLOSSARI

DE PRATS DE MOLLO I DEL SENYOR SAGARRA

Nosaltres sabíem que hi havia un Sagarra poeta. No sabíem, però, que hi hagués un Sagarra regidor. Pel Sagarra poeta, i com és de suposar, per la seva obra, hem tingut el respecte que mereix. Voldríem — nosaltres sentim una feblesa envers el respecte — també poder-lo tenir envers el Sagarra regidor. Temem, però, que, malgrat del nostre bon desig, això no sigui possible.

Quan un home ocupa un càrrec públic, al seu nom li neixen i, com una papallona volen per l'aire. Segons de qui es tracta, no tenen res de papallona. Volen, però, com volen els borsinots. D'aquest volar en neix la popularitat o la impopularitat d'un nom. Hi ha noms que, malgrat de tots els insults i de tots els escarnis, tenen una bondat, un resplendor. N'hi ha d'altres que, malgrat de les lloances d'alguns interessats, són sempre impopulars. Tal és el cas del Sagarra regidor.

Del Sagarra poeta n'hem sentit parlar bé moltes vegades, i no tan

bé altres. El Sagarra regidor, en canvi, no té tanta sort. Del Sagarra regidor tothom ens n'ha parlat malament.

L'altre dia el Sagarra regidor parlà de Prats de Molló. De Prats de Molló se n'ha parlat molt i molt sovint. Se n'ha parlat tant, i eren tants els que havien pres part en la gesta gloriosa, que els que no havíem tingut la sort d'anar-hi ens sentíem bon xic avergonyits. Ara feia un quant temps que hom no parlava de Prats de Molló. Prats de Molló s'allunyava rera una cortina grisa de temps.

El regidor Sagarra — regidor de la Lliga, ja no cal dir-ho—, correge aquest oblit parlant de Prats de Molló. I ho féu d'una manera tan seva, tan inesperada, que ha donat actualitat a aquest tema d'ahir que, gràcies a ell, torna a ésser d'avui.

Segons el regidor Sagarra, els homes de Prats de Molló, amb Francesc Macià al cap, foren uns bàrbars. Aquesta manifestació del regidor Sagarra ha indignat molt la gent. Nosaltres creiem que la gent no té raó d'indignar-se. ¿Com volen que pensi el Sagarra regidor de la Lliga? Per ell els homes de Prats de Molló foren uns bàrbars.

Segurament no opina el mateix dels homes de la Dictadura que, de bracet amb la Lliga, donaren tants dies de glòria a Catalunya.

VIRAI

Saló de Festes de l'Hotel ORIENT

Campionat de Ball de Catalunya dies 1, 2 i 3 d'Abri! de 1933

de TANGO - VALS i FOX-TROT

Exhibició **Les Esteller,**
John Bux
i Angelita Velier

Orquestres **Angel Maffia**
Canadian's Boys

DIRECCIÓ: E. A. LELONG

Per inscripcions: de 7 a 9 a l'Hotel Orient

El professor sense perdre la serenitat... i això és precisament el que no hem de fer.

MERCAT POLITIC

(Drama)

Això de què a l'Ajuntament sempre s'hi faci sàinet i comèdia un dia o altre s'havia d'acabar.

Ja hi havem vist una mica de drama.

Però ha estat un drama que no ens ha fet plorar.

Sembla—i escrivim «sembla» perquè a les sessions de l'Ajuntament no hi anem mai perquè tenim el cap una mica delicat—, que la darrera que tingué lloc fou força interessant i mogudeta. Interessant baix el punt de vista de l'espectador, que en aquests—com en tots els casos—, sempre és el qui paga.

Es va tractar de carns...

La carn... La carn és flaca... La carn porta els terribles drames passionals. I a l'Ajuntament, encara que la carn que es discutia no era humana, en tenia quelcom de passional.

Els homes de la Lliga que, a vegades, junt amb els radicals—recordeu l'afer del cèlebre pal d'amaratge—són quelcom més que carn: són carn i ungla, varen fer la ja clàssica obstrucció. De personatges que són de sàinet i de comèdia, passaren a ésser el fatídic «traïdor».

El que s'esdevingué no ho sabem. No ho volem saber. No ens interessa saber-ho.

Les sessions de l'Ajuntament tindran per a nosaltres un veritable interès, quan en elles no s'hi vagi a fer obstrucció i es procuri per la

ciutat, deixant de banda intrigues i personalismes.

Sabem, però, que els bons i els dolents del drama es digueren uns mots no gaire espirituals. Que de les paraules passaren als fets. Que hi hagueren amenaces. Que s'intentaren agressions.

Quan el que ens explica l'argument d'aquest drama, intentà dir-nos com es descapdellà el final, ens negàrem rodonament a conèixer-lo. Estàvem emocionats.

I és que nosaltres que no anem mai a l'Ajuntament perquè, per desgràcia nostra, estem delicats del cap, tenim també la desgràcia de patir del cor. El nostre cor és una cosa sensible i delicada que s'emociona per no res, i hauria estat molt de doldre exposar-lo a un cop tan fort d'haver-lo portat a aquella sessió dramàtica que deia tan poc en favor de tots.

No ens plau que a l'Ajuntament s'hi vagi a fer grimègia.

Creiem que Barcelona de broma ja en té prou.

Però preferim mil vegades més riure que no pas veure un espectacle que té totes les característiques d'un aiguafort.

Senyors: si més no; si del nostre pobre cap no se'n compadeixen, tinguin una mica de llàstima per al nostre cor.

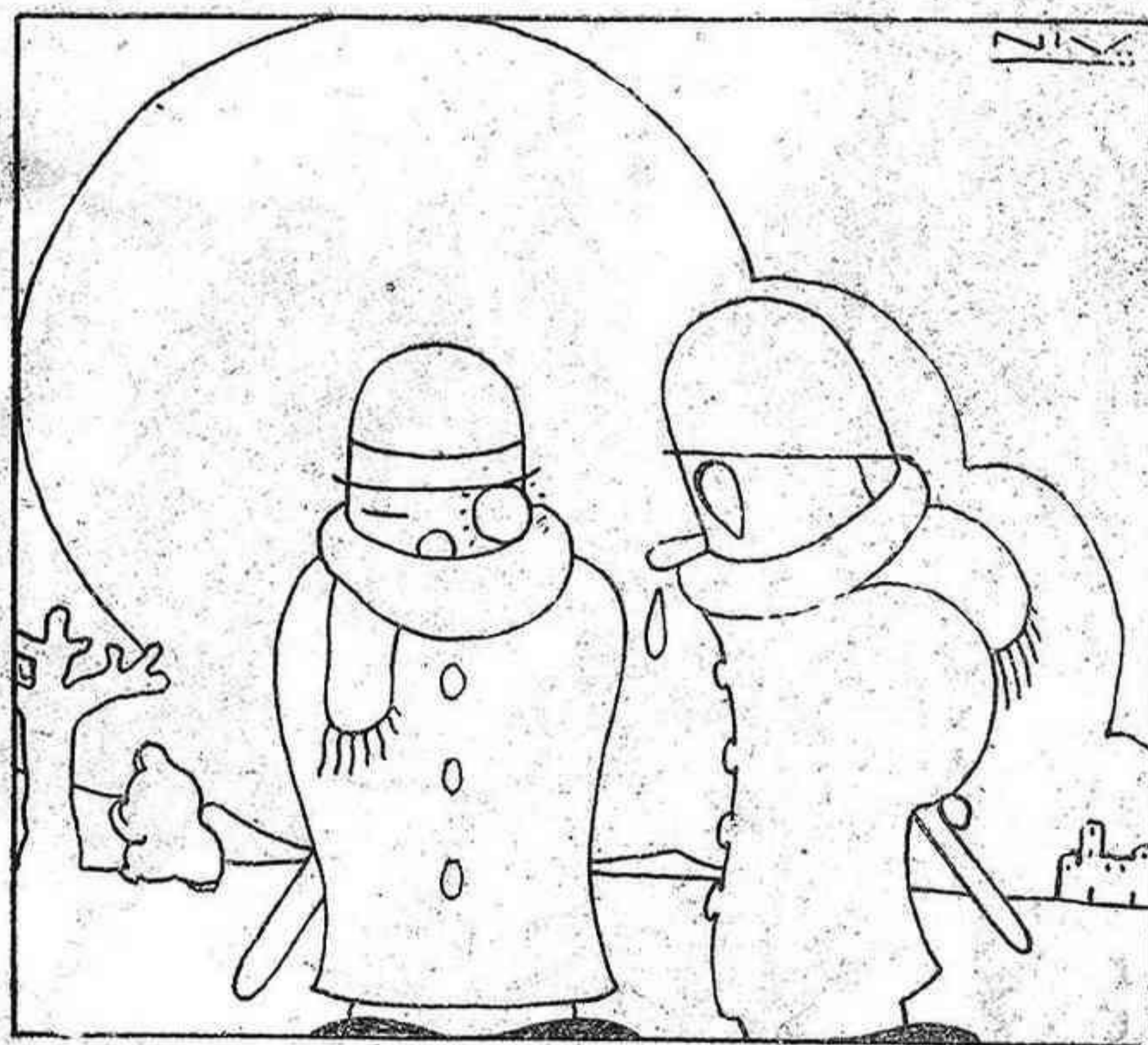
La vida d'un ciutadà que paga religiosament sis ralets de cèdula i cinc pessetes per la cèdula del gos, ve val alguna coseta. Si em moria se'n ressentiria el pressupost!

Si vetllen pels sagrats interessos de la ciutat, han de procurar pel benestar de les persones que tenen delicats el cap i el cor.

No ens facin passar angúnia.

Evitin-nos les emocions!

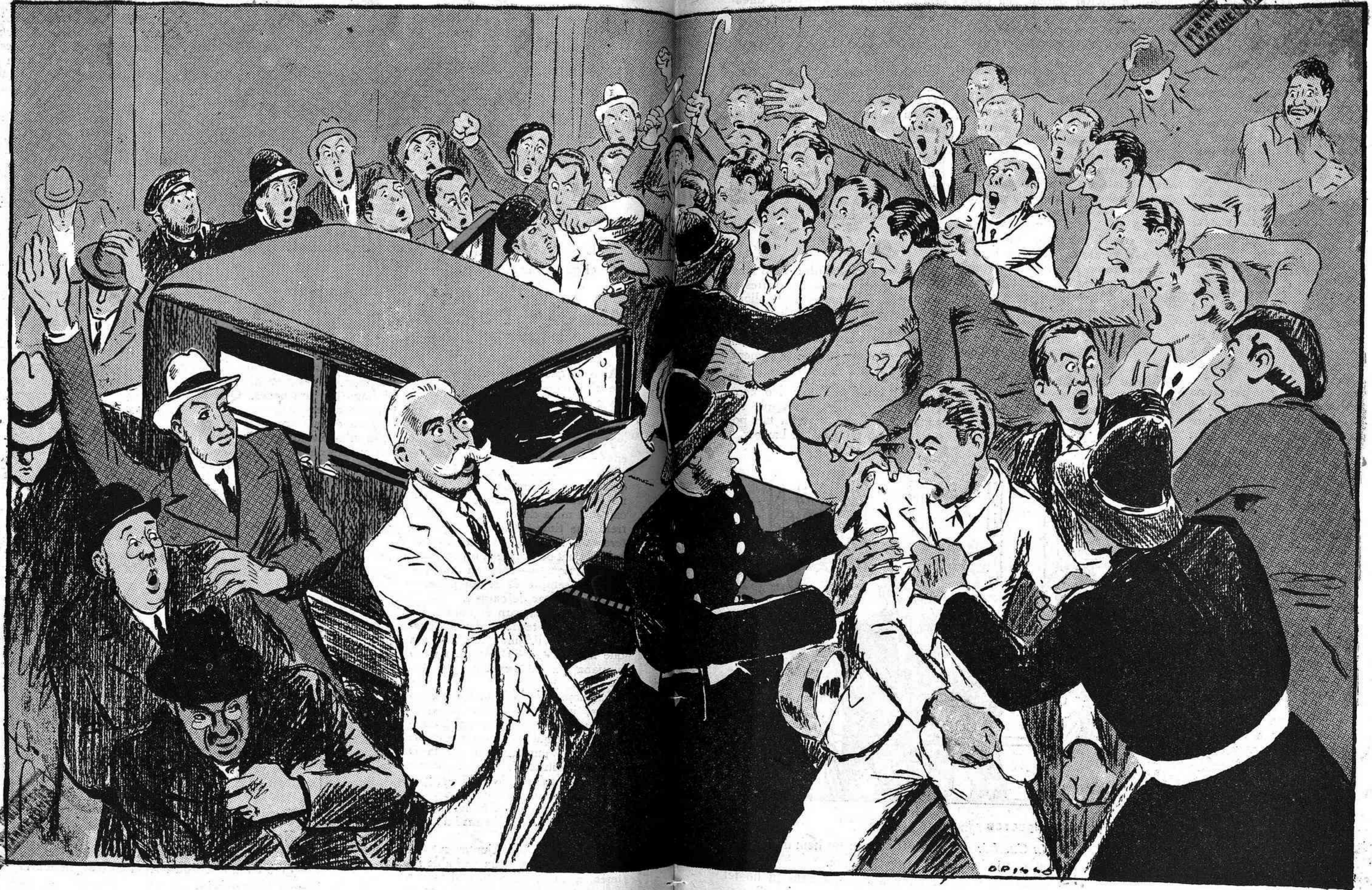
TINET.

—No em negaréu, però, que Cambó és un gran artista.

—Què vol que li digui? Al circ potser m'hauria fet una certa gràcia.

LIBRERIA DE BARCELONA

Final de la sessió de l'Ajuntament, de diversos dies passat, entre bàrbars i cavernícoles.

FOTOGRAVATS-BASTARD

Vuits i nous i cartes que no lliguen

SENYORS, I QUINA SETMANA!...

No es pot negar que aquesta setmana que havem passat, ha estat una vinya per als periodistes. Hi ha hagut de tot: Atracaments, assassinats, tancament general, enterraments oficials amb corredisses (per una vegada!) dels mateixos.

No ens fiquem en camises d'onze vares, i no diguem si la culpa dels fets passats a l'enterrament, la té la Lliga, o bé si fou el públic que espontàniament va exterioritzar la seva protesta. No sé si creure una cosa o l'altra. Del que sí estic segur, és de què si no hi hagués hagut l'atractament i l'assassinat del senyor González no hi hauria hagut enterrament, ni xiulets, ni l'element oficial hauria estat obligat de passar per l'afront d'una xiulada i per les angúnies d'una fuga «molto vivace».

Però no hi ha mal que per bé no vingui. Això haurà estat una lliçó per a les autoritats. En aqueixes maleïdes columnes ens havíem queixat diverses vegades del benèvol que es mostraven els tribunals amb els atracadors; pensem que d'ara endavant les coses hauran canviat; es farà pagar car a tot el que, per no regatejar, s'apodera del que més li convé, suprimint així totes les operacions comercials necessàries en aquests casos i suprimint, si convé, el propi comerciant.

Cal que la policia de Barcelona, investigui la vida d'un sens fi de gent, que no han tingut mai altres durícies a les mans que les que produeixen una star o un winchester. Cal que als ganduls que logren viure sense fer res se'ls obligui a treballar.

Ara que, per aquesta gent, serà molt difícil forçarlos a fer-ho.

I l'únic mitjà és el condemnar-los a treballs... forçats.

ATENCIO, ATENCIO!...

El feixisme ve. Encara que llegim diàriament a la premsa uns comunicats del senyor Tal i del senyor Tal altre dient que a Espanya el sentiment republicà no acceptarà mai un règim feixista, no havem pas d'estar confiats.

A Espanya es va acceptar, acabar, aclamar i sofrir una estúpida dictadura militar durant una colla d'anys...

Molts dels que en formaren part, es passegen impunement per Barcelona...

Ara es parla de nomenar director del teatre del Poble, subvencionat pel Govern de la Generalitat i de l'Ajuntament, *nada menos* que aquell trapella d'en Joaquim Montaner, l'amic del Primo, de l'Anido i del Barrera...

Si escudrineyeu un xic dins les esferes oficials, els hi trobareu tots els que col·laboraven amb els governs podrits de la Monarquia.

Això vol dir que aquesta gent tenen encara una força prou gran per a aguantar-se en bons llocs...

Doncs seran aquests els que donaran el cop de mà, que ajudara a qualsevol Hitler espanyol a portar a casa nostra aqueixa porqueria tan apreciada a Itàlia i a Alemanya.

Per tal que el poble lluiti contra el feixisme cal que el Govern, dongui l'exemple, i comenci per espolsar-se del damunt totes les papalles antirepublicanes que se li han enganxat, i que no entenem encara que ens matin, per quins set sous no les destrueix.

A propòsit. Una pregunta. —De qui ha sortit la idea de nomenar al Joaquim «de marras», director del Teatre del Poble?

PER LA DIGNITAT URBANA

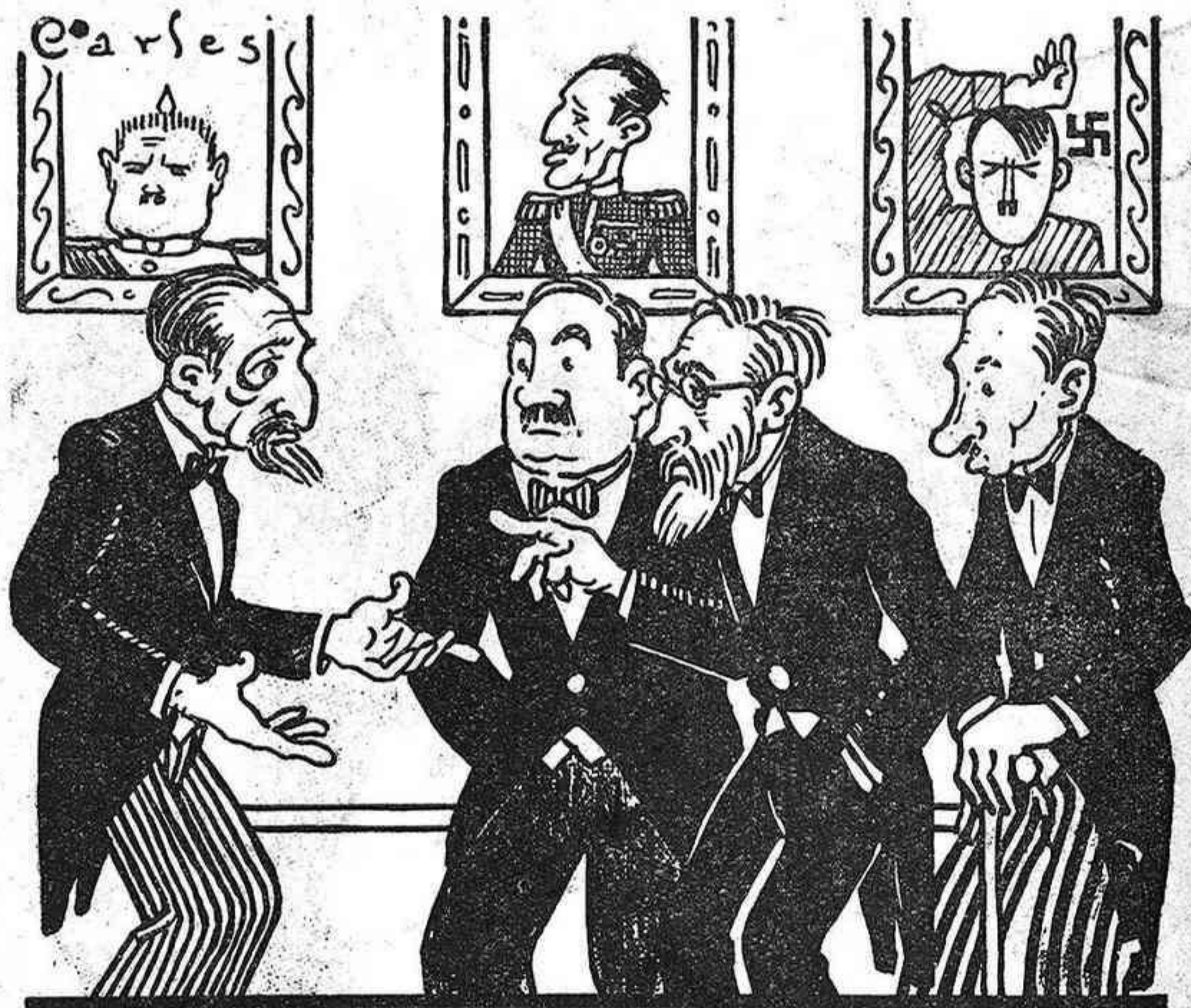
Senyor Governador: No li sembla que es fa una qüestió d'estètica l'acabar amb aquests penibles homes-anunci que omplen le Rambles de Barcelona?

Entre els guerrers famèlics, els kurdas miserables, els gauchos i els cuiners anunciadors de cabarets i de xocolates, els nostres carrers no són més que la imatge d'un Carnaval de la fam i de la misèria.

* * *

Senyors comerciants: Però vostès no tenen pietat de disfressar unes ruïnes humanes i d'obligar-les per unes pessetes a passejar tràgicament la seva fam pels carrers? Cal que els que així obren, tinguin la més mínima dosi de sentiment, de delicadesa i de gust.

Públic de Barcelona: No compris en cap de les cases que fan anunciar-se d'una manera tan poc digna i amb un gust tan barroer.

Opinions lligueres

En Cambó: —Això de l'aeroport ho hem de fer nosaltres, que ja hem fet coses més grans.

L'Abadal: —Sí, home, vostè de moment ja ha fet dos "rascacielos".

—I tu per què estàs ací?
—Per res; perquè volia entrar en un estanc.

ART I ARTISTES

La «grip», que no respecta ni l'art ni els artistes, ens féu passar uns dies sense donar compte als nostres llegidors de les darreres exposicions celebrades a Barcelona. Ara anem a rescabalar-nos amb una crònica retrospectiva dels fets més remarcables des de la nostra última revista.

GALERIES LAIETANES

Cal parlar, en primer lloc, per la indiscutible importància que tingué, de l'exposició d'en Meifrén, qui servà, com sempre, el primer lloc entre els paisatgistes de casa. Les marines d'aquest pintor tenen una fermesa de color i una valentia de concepció que el fan sobresortir arreu, i per molt acostumats que ens tingui a l'èxit, cada cop és més encisadora la contemplació de les noves produccions, siguin de la costa siguin de terra endins, puix que tots els assumptes els tracta amb una interpretació personalíssima.

SALA PARÉS

Ja és conegut del nostre públic en Marià Andreu, on, malgrat i viure'n allunyat, sabé conquerir un nom com a esmaltador inimitable. Ara s'ha mostrat com a dibuixant de primer ordre i pintor de mèrit; com que la tècnica no té secrets per a l'Andreu, es permet fer equilibris en les composicions utilitzant tots els recursos que creu necessaris per a embellir l'obra, la qual cosa li permet d'extremar les cobilitzacions dins a límits no assequibles per a tothom.

En Rafel Llimona és un pintor que

es fa remarcar per la puresa dels traç i la tonalitat suau de totes les seves pintures. Des dels paisatges fins a les natures mortes i als mis de dona, totes les obres d'en Llimona tenen una espontaneïtat que ve a constituir el seu mèrit primer, a part de les condicions tècniques ja esmentades i que, per sí soles, les fan força estimables.

LA PINACOTECA

L'in Pascual ha emprès un camí ben orientat i sense deixr-se embadalir per influències d'un costat ni de l'altre, va fent via; així els paisatges olotius, especialitat seva, estan, cada cop que exposa, més encertadament concebuts i més fermament construïts. Com que, de més a més, dibuixa molt a fons, resulta un pintor dels que amb més justícia ha sabut fer-se un nom i un públic.

Bon dibuixant i pintor habilitós, en Lluís Muntané ha fet una exhibició de quadres i dibuixos tots ells força interessants.

L'escultor Mari Vives, ha fet una nombrosa selecció d'obres en marbre, pedra i terres cuites, totes elles rublerres d'un encís personalíssim, fruit d'un acurat estudi de les proporcions. De més a més, les escultures d'en Vives tenen la guspira de vida interna que comunica a qui les contempla l'emoció de qui les creà.

EXPOSICIO PASQUAL BOADA

No ens pertany a nosaltres saber els motius pels quals aquest dilecte amic i pintor no ha volgut perdre mai el seu caràcter «d'amateur» de les arts, puix

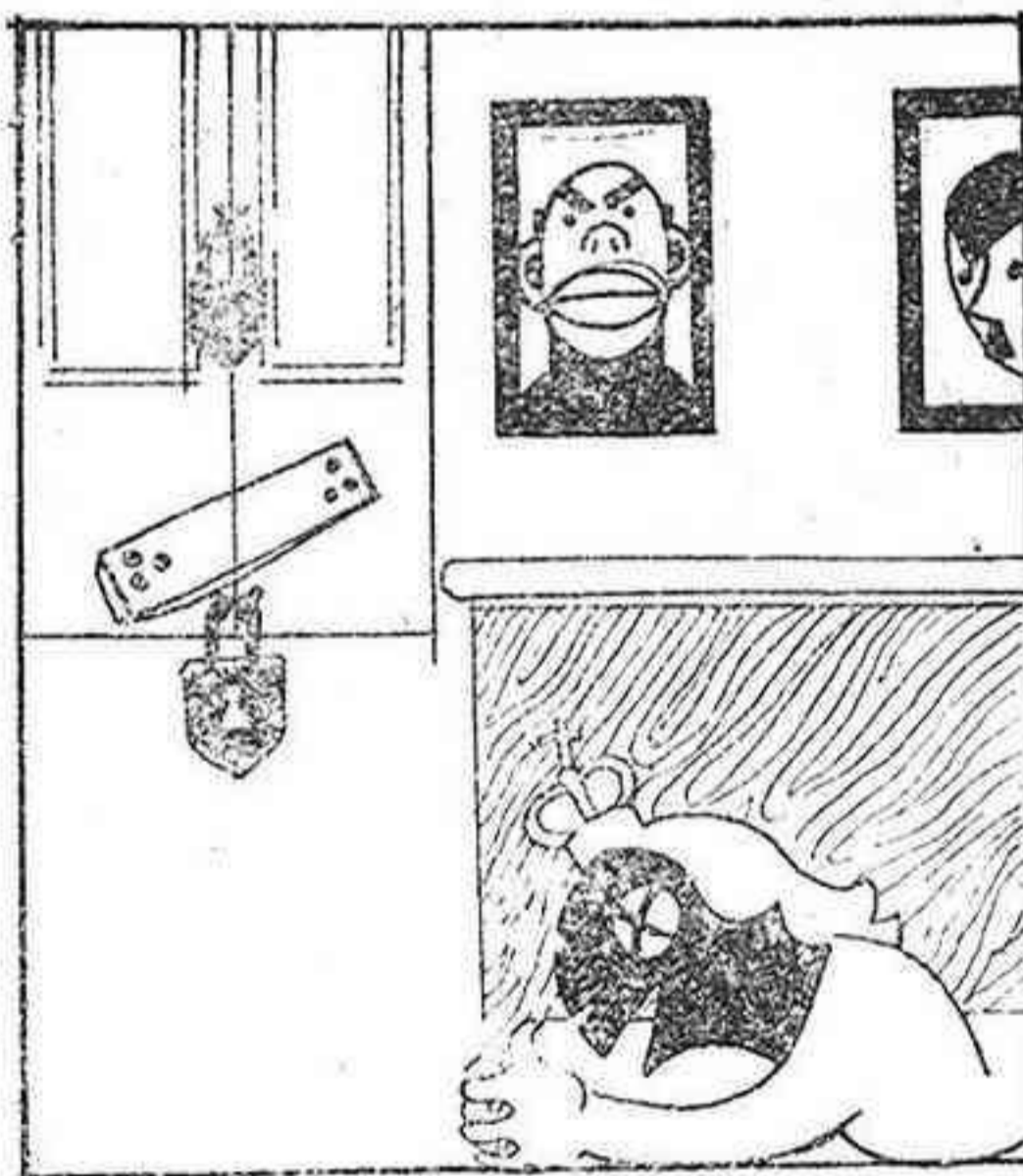
que si per mèrits judiquéssim, podríem adjudicar-li un lloc en mig dels bons artistes d'ofici. Pinta amb un gust exquisit i amb la naturalitat de qui no ha de fer concessions de cap mena al públic, ni està adscrit a cap de les escoles de moda; artista per temperament i esperit selecte, fa l'art tal com el sent, realitzant una tasca digna del millor elogi.

BONET

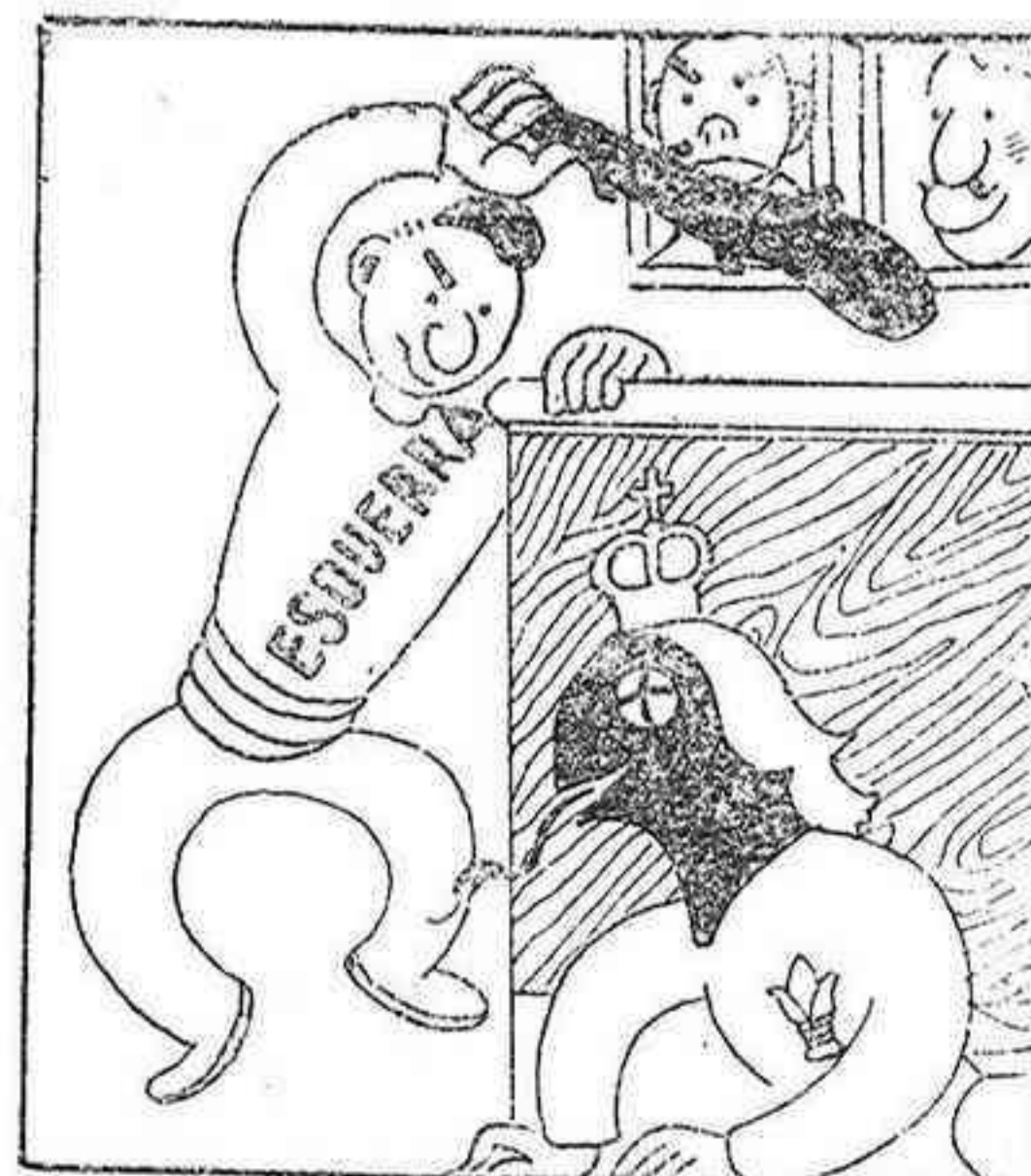
La Lliga

En proclamarse la República s'amaga de por;

després... ja vol ensenyar les ungles

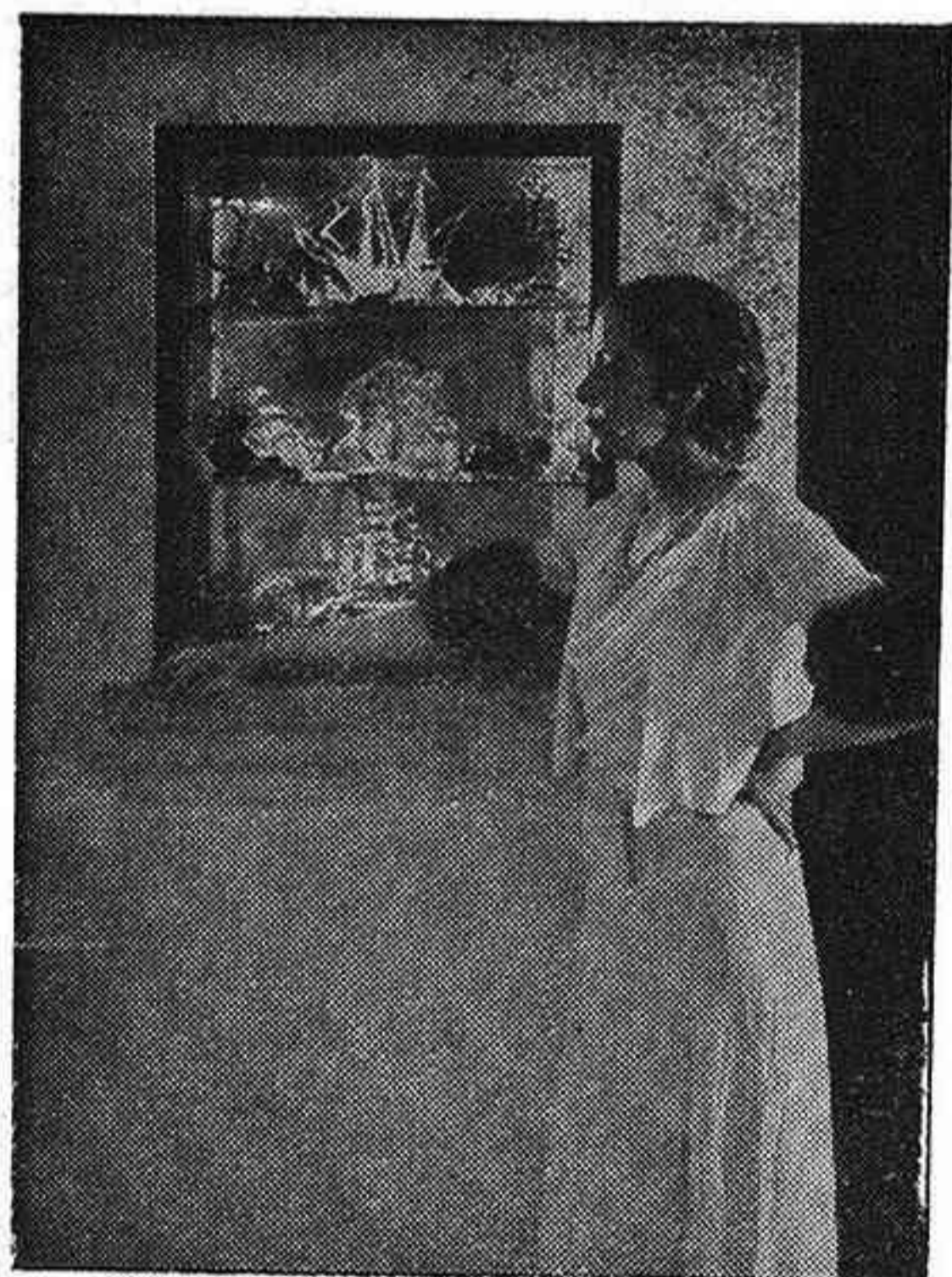

que l'esquerra els hi farà amagar d'una garrotada.

CINEMA

La propaganda ambulante

Els establiments cinematogràfics disposen de molts mitjans de cridar l'atenció del públic sobre les seves produccions. N'hi ha tants! Les fotos sàvies que aventatgen a les «estrelles», els cartells més o menys suggestius i artístics, els articles «es prega la inserció...» que publica la premsa interessada. Hi ha també procediments a la disposició dels explotadors, com, per exemple, els concursos on el primer premi serà atorgat al que hagi dit més bé del film en qüestió. En fi; hi ha la publicitat ambu-

lant, els homes «sandwichs» i disfressats, i serà del que ens ocuparem avui.

La temporada que fineix, haurà pogut mostrar tot el possible què es pot fer en mal gust i ridícul.

L'escenari d'aquestes explotacions, naturalment, és la nostra Rambla. De tant en tant, una miserable casaca que passeja; altra vegada un «pousse pouesse» vagament japonès que no té res a veure amb el film sinó que una paradoxa, rivalitzant en mal gust els uns dels altres. I sense comptar aquesta casa que no té res a veure amb el cinema i que fa reviure una trista època llunyana i feudal i que un cavaller ornamenta el seu cavall amb una bandera catalana. (¿Què és el que busca la publicitat de mal gust?) Se'ns dirà que aquest procediment fa viure a certs desgraciats que es veuen obligat a recórrer a aquest treball. Això estaria bé si no fos un pretext.

Si es fessin bé les coses seria preferible presentar, com ja s'ha fet mantes

vegades, una caravana no pas amb cinc o sis individus, sinó amb 25 ó 30, vestits convenientment, donant no pas una sensació desagradable en contemplar-los, sinó el contrari, de bon gust, i donant la impressió de la pel·lícula en qüestió.

I parodiant una frase cèlebre, ens sentim temptats de dir: Publicitat! Publicitat! Quants crims es fan en nom teu!

TONI ZERGA

NOTICIES

Actualment és costum que els films siguin subvencionats per entitats que tinguin un fi directe amb l'acció o amb l'ambient.

El darrer, *Tierra de nadie*, magnífica producció de Balart—Simon, ho és sota els auspicis d'un grup contra la guerra.

Encara dura el conflicte. Qui cedirà? El Municipi o els establiments cinema-

togràfics? En tot cas aquests han perdut tot el pintoresc, puix que no exhibeixen ni fotos ni cartells.

Els americans utilitzen a l'engrós les «vedettes» en el film *Grand Hotel*. No n'hi ha pas menys de cinc.

El pròxim film de Charlot podria ésser patrocinat pels *Humoristes de Barcelona*.

Per què no?

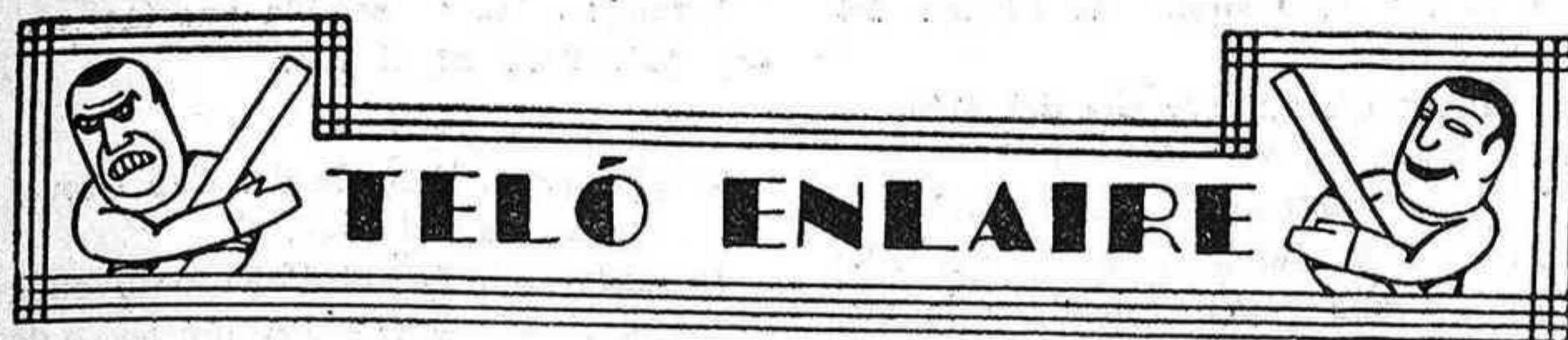
Un títol prometedor: *Desnudismo*. No hi ha pas dubte que hi anirà molta gent, sobretot si el títol no menteix.

Els artistes espanyols treballen per les firmes estrangeres, i aquestes s'inspiren en la literatura espanyola. «Don Quixot» ha estat portat al cine per G. W. Labst, amb Chaliapine i Dowille, per la Producció Vandor Nelson Film.

Resultat: Obra espanyola, metleur en scene: alemany, artistes rus i francès; diners americans. Cervantes no ho hauria cregut. Don Quixot no ho hauria pas dit.

—Encara no t'han atraçat a tu?
—No, però ja ho faran, ja!

Heus ací l'edificant cartellera dels Teatres de Barcelona.

NOVETATS

«La Dolorosa», «Los Claveles» i «Los de Aragón».

Aquestes «Novetats» acrediten el nom del teatre.

ROMEA

«La Passió de Nostre Senyor Jesucrist»; espectacle per a devotes tòtiles.

«La més bonica del barri», espectacle per a analfabets.

BARCELONA

«Todo Madrid lo sabía». Una obra de Linares Rivas amb més benaventisme que les obres de Benavente.

Apuntem a favor del «Barcelona» el punt d'una bona actriu, Camila Quiroga, i el punt d'alguna novetat.

POLIORAMA

Aquest teatre segueix consagrat a Muñoz Seca: n'és la catedral.

Work, amb aquest sant patró, no entrarà pas a missa.

VICTORIA

«La Flor de Hawaii». Ens estimariem més anar a collir aquesta flor al mateix Hawaii que trobar-la transplantada al Victòria.

L'exotisme de bombó ens mareja.

APOLO

Res.

BARCELONES

Res.

NOU

Res.

ESPANYOL

«Un altre joc nou». Encara un altre? Tot Barcelona coneix ja els jocs nous

d'aquella casa i d'en Santpere. I passa.

Queda exposada al públic la cartellera exemplar i única de la ciutat de Barcelona, ciutat progressiva, amb un milió d'habitants i amb Estatut.

Qualsevol vagi al teatre!

UN DICTAMEN DE TEATRE QUE POT DONAR MOLT JOC

En primer terme dos noms junts, un bon xic sorprenents: Puig i Ferrer i Joaquim Montaner.

Ve després un dictamen urgent que demana a la Generalitat de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona que gastin gairebé mig milió de pessetes per dos mesos de teatre del poble.

Després es vol que es posin a disposició dels directors del Teatre del Poble — els dits Joan Puig i Ferrer i Joaquim Montaner — el Teatre Grec i el Teatre de Projeccions.

Pla, obres, projectes, encara res. En resum: mig milió de pessetes i dos nomenaments oficials de directors del Teatre del Poble, sense que de moment es pugui esbrinar el sou.

En tornarem a parlar. I tornarem a parlar-ne encara. La cosa s'ho val.

Diumenge passat, la Companyia de l'excel·lent actriu Mercè Nicolau, que porta com a primer actor Joan Cumelles, representà el drama en 3 actes d'en Puig i Ferrer: «La Dama Enamorada». L'obra assolí una interpretació immillorable i el públic volgué correspondre al treball dels intèrprets amb fets aplaudiments. Tots brillaren magníficament, sobresortint, però, la senyora Nicolau, el senyor Cumelles, el senyor Munt. Ressuscitant obres com les de Puig i Ferrer, s'honora el teatre català.

WORK

La quantitat foren dues-centes pessetes.

«Què deuen entendre alguns per «important»?»

A la plaça de Francesc Macià, entre set i vuit del vespre de dies passats, un home passava la maroma per un cable que hi havia lligat de terrat a terrat.

La veu corregué ràpidament per Bar-

celona i foren molts els que anaren a veure l'espectacle emocionant.

No volem restar mèrits a l'intrèpid equilibrista, però això de passar la maroma, entre nosaltres, ja és vell. La major part dels ciutadans la passen. I sense xarxa.

Que no deixa de tenir els seus inconvenients.

A Vic, per culpa de les dretes, ha dimisit l'Ajuntament.

Es veu que els senyors de les dretes fan estralls a tot arreu.

Ens arriba la notícia que sir Basil Zacharoff—que és un dels homes més rics del món—, està a punt de morir-se. Això si no ha mort.

Sir Basil Zacharoff ha fet els diners tractant amb armaments que han costat la vida a molts homes de tot el món. Era oficial de la Legió d'Honor. Tenia la Gran Creu de l'Imperi Britànic. Comptava amb 298 ordres i condecoracions de trenta i tants Estats, i havia arribat a formar part de 300 trusts representants de riqueses fabuloses.

Molts deuen ésser els que sentiran—o faran veure que senten—la seva mort.

Nosaltres pensem en els homes intel·ligents que encara queden al món, que lluiten i no són compresos, que no tenen creus ni condecoracions, i no ens fa fred ni calor la desaparició del qui en vida ajudava a sembrar la mort...

Al Teatre Nacional de Weimar hi havia una placa que portava aquesta inscripció:

«En aquesta casa, el poble alemany, representat per l'Assemblea Nacional, es donà la Constitució de Weimar.»

I aquesta placa ha estat retirada.

Que en prenguin nota els republicans de cor.

La setmana passada fou mogudeta de debò.

Hi hagueren atracaments, col·lisions, assassinats pels carrers i per les muntanyes, escàndol a l'Ajuntament, troballes de bombes...

Fou una setmaneta feta a gust de la reacció.

El Progreso, amb unes lletres de pam, deia «que Macià es retirés de la política».

El que no deia ni aconsellava — eh que és estrany? — que es posés de President de la Generalitat de Catalunya un radical.

Un senyor que es diu Llosas i que per una d'aquelles facècies del destí fa de

ESQUELLOTS

Dies enrera la premsa donava compte del fet d'aquell xòfer madrileny que retornà dos milions de pessetes que uns estrangers deixaren oblidats.

I la premsa deia que el xòfer havia vist premiada la seva noble acció per una important quantitat.

regidor a Olot, va protestar perquè l'A. juntament havia pres l'acord de commemorar el 14 d'abril d'enguany, ja que dóna la coincidència d'escaure's en divendres sant.

Es de creure que el catalaníssim i republicaníssim poble d'Olot haurà escoltat aquest senyor com aquell qui sent ploure. El contrari seria fer un bunyol. I els bunyols de quaresma només ens agraden a la pastisseria.

La premsa feixista alemanya demana amb gran insistència que es lliurin els passaports a Lluís Araquistain, l'ambaixador que allí té Espanya.

Alleguèn que la presència d'aquest senyor és una ofensa als sentiments de l'actual generació alemanya.

Si nosaltres ens trobéssim al lloc del senyor Araquistain — un senyor digne per tots conceptes — ens plauria aquesta decisió.

Ni coberts d'or voldríem trobar-nos

sota el manat despòtic de l'home del bigoti grotesc.

Hauríem d'estar avorrits del món.

A Roma, amb motiu del catorzè aniversari de la fundació del Feix, s'ha inaugurat una capella alçada a la memòria de les víctimes feixistes de la capital.

En canvi, a la memòria de les víctimes fetes pels feixistes a ningú se li acut alçar-ne cap.

A aquests, Déu, res no ha de tenir-los en compte.

Sort que Déu és més humà i allà dalt sap distingir els uns dels altres!

El ministre d'Obres Públiques ha donat una mica de peixet als catòlics espanyols en dir que el 14 d'abril les festes seran una cosa seriosa. Festes sense soroll.

I després diran que la República no és generosa.

A sangs calentes, sembla que faci qui sap què. Però en el fons...

Llegim que a l'alçada del Cap Creus, naufragà un vaixell grec.

Ja sabem quin és; el d'«El meravellós desembarc dels grecs d'Ampúries», de Manuel Brunet.

Correspondència

F. Codina.—Els seus versos aquesta vegada no podem aprofitar-los.—Nin.—Dispenseu, ja anirem publicant-ne.—S. Mari.—La idea no està mal, però teniu que practicar-vos. — Pallàs. — Mirarem de complaure'l. — R. Comas. — Vostè podria escriure al *Be Negre*, perquè resulta tan savi i graciós com ells. —M. Romeu. — Anirà. — P. Colom.—Mercès, es publicarà. — J. Parés.—No va.—J. Conill.—Es llarg i té poca gràcia.—M. Picó.—No ens agrada.—P. Rovira.—El mateix.—M. Mario.—Anirà.—Queden cartes per contestar.

Sorprendentes Predicciones en su Horoscopo

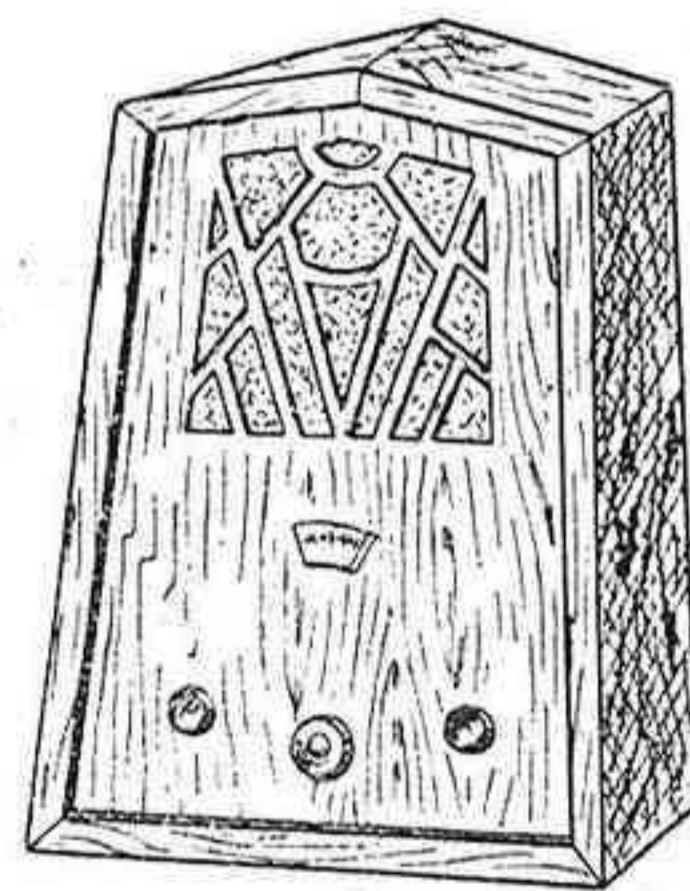
¿Quiere Vd. saber sin gasto alguno, lo que las estrellas indican y lo que el destino le depara, si la fortuna, la prosperidad y la felicidad acompañarán a Vd en conexión con sus asuntos, ocupaciones, amor, lazos matrimoniales, amistades, enemigos, viajes, enfermedades, períodos afortunados y desafortunados, las trampas por evitar las oportunidades por asir, y cualquiera otra información de incalculable valor para Vd.? En este caso se le ofrece la oportunidad para obtener una Lectura Astral de su vida ABSOLUTAMENTE GRATIS.

GRATIS su lectura Astral se le remitirá a Vd. inmediatamente de este gran astrólogo cuyas Predicciones han sorprendido grandemente a los hombres más eminentes de los dos continentes. Envíe simplemente su nombre y señas escritas con claridad y de su propio puño y letra, indique si es caballero, señora o señorita, o su título, como también la fecha exacta de su nacimiento. No hay necesidad de enviar dinero pero si lo desea podrá incluir 50 céntimos para cubrir gastos de correo y de administración. La perplejidad se apoderará de Vd. al ver la extraordinaria exactitud de sus asombrosas Predicciones concernientes a su vida. No lo diferre, escriba ahora mismo. Dirección: ROXROY STUDIOS' Dept. 1429. Emmastraat, 42, LA HAYA, Holanda. Sello de Holanda 40 céntimos.

Escopetes - Bicicletes - Radio

Vendes a plaços i al comptat
(ES DESITJEN AGENTS)

F. BARÓ

Goya, 11

Tel. 73497

Barcelona

Sucursal a

Esparraguera

S. Antoni, 20

NO HO OBLIDEU
CONTRA ULLS DE POLL, DURÍCIES i BERRUGUES, ÚNICAMENT

JEIL

DESCONFIEU D'ALTRES RECOMANACIONS i EXIGIU SEMPRE
CURA ULLS DE POLL "JEIL"

PREU: 1'80 PTES. EL TUB

De venda en totes les farmàcies i adroguerries

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

Per anuncis a "l'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

DOMENEC DIUMENGE

Argenteria, 6, 2.^{on}, 2.^a

BARCELONA

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

APOPLEXIA

(Feridura)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties de-
rivades d'una defec-
tuosa circulació de la
sang, les evita i gua-
reix l'antic específic

vegetal i completament inofensiu

ANTIPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Espeífics

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 8,30 ::: Nit a les 9,30

Avui i dies següents: FORMIDABLES DEBUTS

Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Mar-
tínez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce
Manolita d'ongin. **TANI ZERJA**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

FEROTYL
Espeífic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyacuació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-méduo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte plu-riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medica-ment excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacológicos del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - B.A.R.C.E.L.O.N.A. - Teléfono 18637

Preu: 21'75 ptes.

CERVESERIA EUZCADI

Passeig de Gràcia (cantonada Casp)

Establiment nou

Especializat en la

CUINA TIPICA BASCA I CATALANA

i la cervesa

ITURRIGORRI

i del país

Caruso, Fleta, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi Bar-
ba, etc., impresionen en discos

La VOZ

de su amo

Companya del Gramòfono, S. A. E.

El pal d'amarratge...

No el deixen posar. I pensar que un dia pot fer gran servei!